

Kako mediji oblikuju naš pogled na različite kulture

Dani medijske pismenosti 2025.

Cilj: Razviti kritičko razmišljanje o načinima na koje mediji prikazuju različite kulture

YouTube

facebook

HBO

ALJAZEERA

zupcica.hr
Župski portal

Večernji
list

NETFLIX

GLASGRADA

soundset
RAGUSA

masovni mediji (engl. *mass media*), sredstva masovnog priopćivanja, skupni naziv za komunikacijska sredstva, sredstva javnoga priopćivanja i ustanove koje djeluju na velik broj čitatelja, slušatelja i gledatelja. Razlikuju se prema tipu: knjiga, tisak (novine), film, televizija, radio, nosači zvuka i slike (video, CD, DVD); razini i doseg: lokalni, nacionalni, međunarodni; obliku vlasništva: privatni, javni, državni, komunalni ili asocijativni; programu i načinu privrjeđivanja (ponajviše kod radija i televizije): javni ili komercijalni.

Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2025. Pristupljeno 24.3.2025. <<https://www.enciklopedija.hr/clanak/masovni-mediji>>

MEDIJI

Tiskani

Novine, časopisi, stripovi...

Radio i televizija

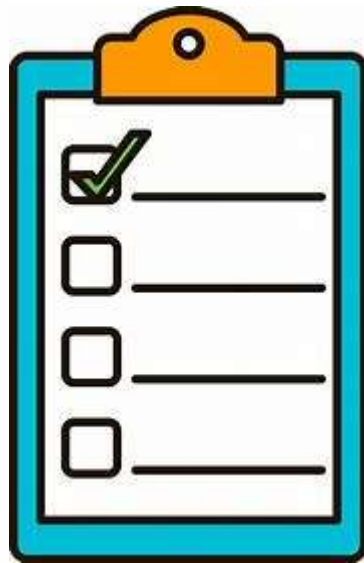
Lokalni, nacionalni, međunarodni...

Novi mediji

Internetske stranice, društvene mreže, streaming servisi, podcasti...

1. Koje medije najčešće koristiš?
2. Poredaj ih po njihovoj vjerodostojnosti.
3. Prokomentiraj s ostalim učenicima.

Kako mediji prikazuju različite kulture?

Koje kulture najčešće vidate u medijima?

Japanska (anime), afričke (plemena), latino (ples)...

Kako su prikazani likovi?

Zaključak

Mediji često koriste prepoznatljive slike te ponekad pribjegavaju stereotipima.

stereotip (stereo- + -tip, prema franc. *stéréotype*), sklop pojednostavnjenih i pretjerano uopćenih osobina koje se pridaju svim pripadnicima neke društ. skupine (etničke, rasne i dr.). Raširena i razmjerno trajna kognitivna shema o zajedničkim, češće negativnim nego pozitivnim značajkama društ. skupine (npr. profesori su rastreseni i sitničavi, Japanci marljivi i točni, crnci glazbeno nadareni i skloni lagodnu životu). Stereotipi pojednostavnjivanjem složene društ. sredine olakšavaju obradbu informacija i snalaženje u njoj. Tako se npr. nedostatne informacije o značajkama pojedinca nadoknađuju »znanjem« o osobinama skupine kojoj on pripada. U širem značenju, često ponavljan, neizvoran postupak ili djelo, klišej.

Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2025. Pristupljeno 24.3.2025.
<<https://www.enciklopedija.hr/clanak/stereotip>>

Analiza medijskih prikaza kultura

Aladdin

Aladdin iz 1992. izazvao je prosvjed od strane Američko-arapskog komiteta za borbu protiv diskriminacije zbog svoje uvodne pjesme "Arabian Nights": Gdje ti odsjeku uho/ Ako im se ne svidi tvoje lice/ To je barbarstvo, ali hej, to je dom.,

Filmski kritičar Roger Ebert rekao je da film sadrži rasne stereotipe o Arapima. "Većina arapskih likova ima naglašene facialne karakteristike – kukaste noseve, namrštene obrve, debele usne," napisao je, "ali Aladdin i princeza izgledaju kao bijeli američki tinejdžeri.,

<https://www.washingtonpost.com/>

Analiza medijskih prikaza kultura

Mulan

Film *Mulan* iz 1998. kritizirali su znanstvenici zbog oslanjanja na američke stereotipe o Azijcima u prepriповijedanju kineske legende. Zli likovi bili su tamnije puti u odnosu na heroje, a film nije dobro prošao u Kini zbog Mulaninog stranog izgleda i drastično različite priče u odnosu na izvorne mitove.

<https://www.nytimes.com/>

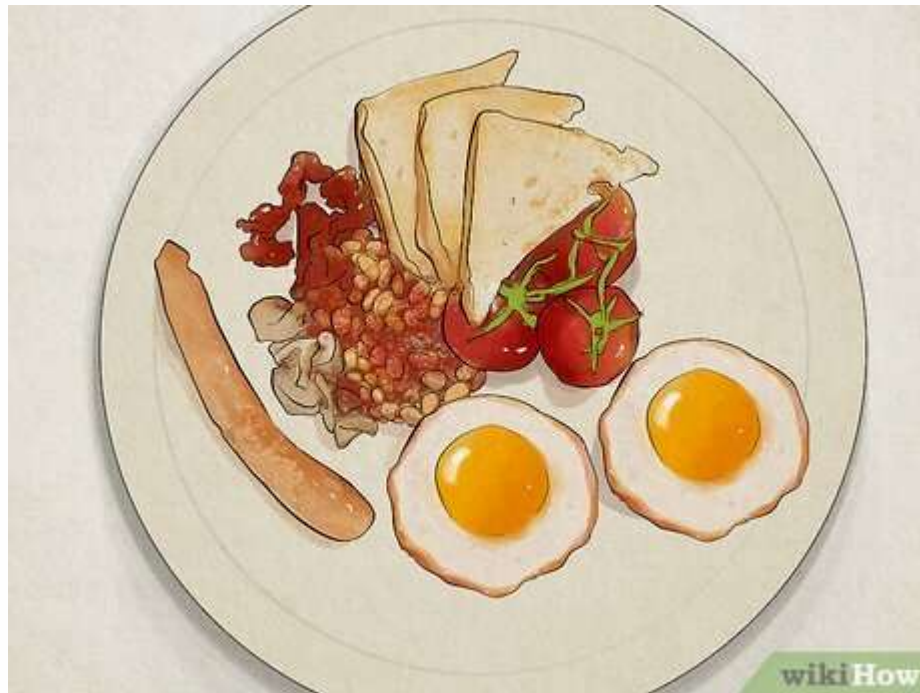
Analiza medijskih prikaza kultura

Talijani jedu samo pizzu

Talijani su stvorili pizzu. No, talijanska kuhinja jedna je od najraznovrsnijih na svijetu – od sjevera do juga, od istoka do zapada, svaka regija ima svoja tradicionalna jela, inspirirana lokalnim sastojcima – i mnoga nemaju nikakve veze s pizzom.

Analiza medijskih prikaza kultura

Britanska hrana nije ukusna

Nije baš tako (ili barem ne onoliko koliko mislite). Zahvaljujući imigraciji i globalizaciji, britanska kuhinja postala je mnogo raznovrsnija i ukusnija. Danas su u Ujedinjenom Kraljevstvu popularna jela iz kineske, indijske, talijanske, španjolske, brazilske, francuske, meksičke, japanske i mnogih drugih kuhinja.

Analiza medijskih prikaza kultura

Outer Banks

Iako *Outer Banks* pruža uzbudljivu priču o prijateljstvu i avanturi, važno je kritički promatrati kako mediji prikazuju različite društvene skupine i razmisliti o utjecaju tih prikaza na naše razumijevanje stvarnog svijeta. Glavni likovi poput Sarah Cameron (bjelkinja) iz bogate obitelji, te Pope i Kiara (Afroamerikanci) iz radničke klase, osnažuju ovu podjelu. Ovakav prikaz može oblikovati stavove gledatelja, posebno mlađe publike, prema različitim rasama i klasama. Važno je biti svjestan ovih prikaza kako bismo razvili kritičko razmišljanje i izbjegli predrasude.

Photo: DALL-E

Kako sada gledate na prikaze kultura u medijima?

Što možemo učiniti kad primijetimo stereotipe?

Zaključak i refleksija

Prepoznaj

Uoč stereotipe u medijima jer oni mogu dovesti do predrasuda i diskriminacije

Istraži

Provjeri informacije iz više izvora i aktivno ih propituj

Razgovaraj

Dijeli stečeno znanje s drugima i otvoreno razgovoraj o stereotipima kad ih primjetiš

Izlazna kartica 3-2-1

1. 3 stvari (ključna pojma ili informacije) koje sam danas naučio/la:

2. 2 stvari koje su mi bile najzanimljivije:

3. 1 pitanje koje imam ili nešto što mi nije jasno:

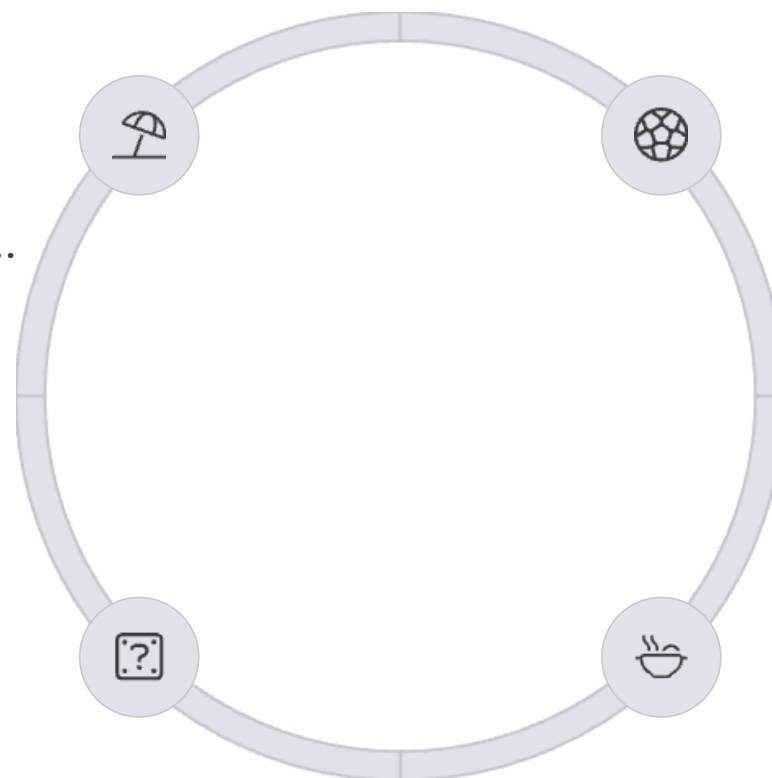
Hrvatska u medijima

Turizam

Lijepa obala, Dubrovnik, Plitvice, kulturna baština...

Što još?

Kako možemo prikazati Hrvatsku drugačije?

Sport

Nogomet, Luka Modrić...

Hrana

Tradicionalna jela, vina, maslinovo ulje...

Kreativni zadatak

Osmislite

Plakat, mini-strip ili slogan o Hrvatskoj

Prikažite

Hrvatsku na drugačiji način

Podijelite

Svoje ideje s ostalima

Mediji nas mogu učiti o kulturama, ali trebamo ih promatrati kritički i istraživati dalje!
"Razbijmo stereotipe – gradimo razumijevanje."

OŠ Župa dubrovačka
Erasmus+ projekt *Better Together*

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union